

EUSTREAM

Aktuálny vývoj

Rastislav Ňukovič, generálny riaditeľ

september 2024

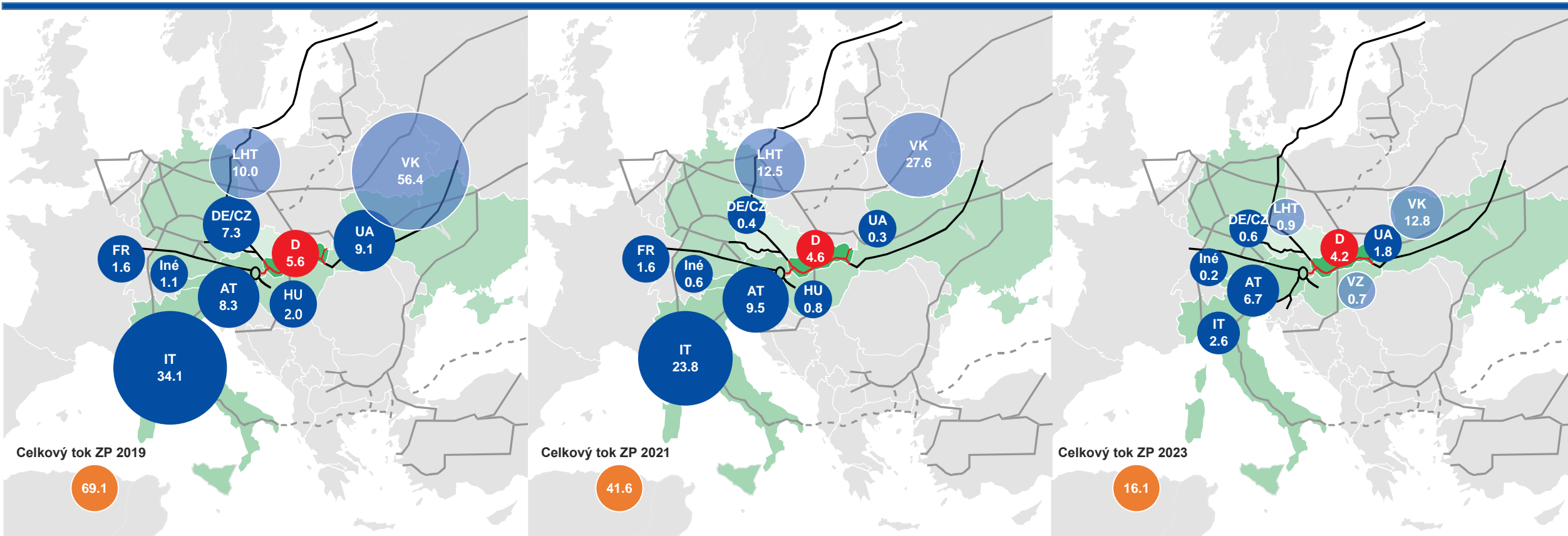

Vplyv geopolitických zmien na prepravu

2019

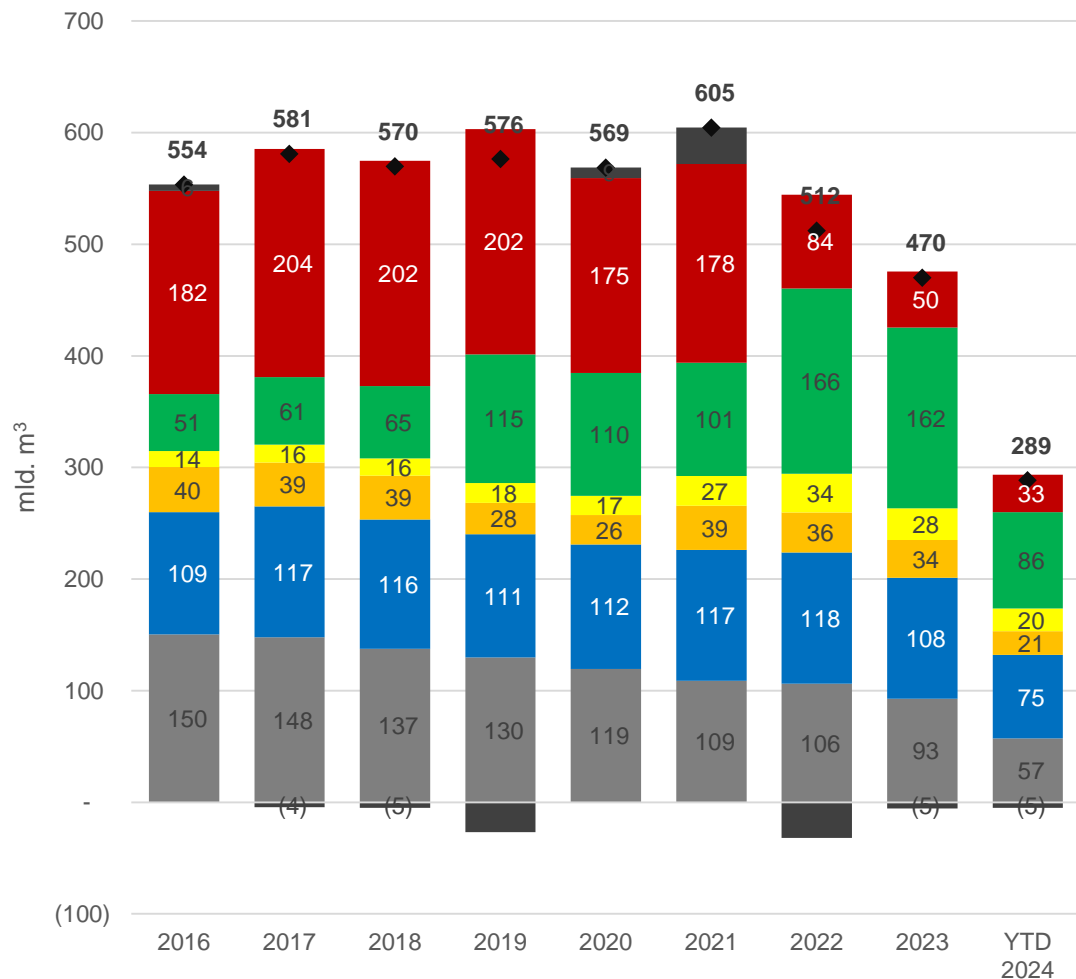
2021

2023

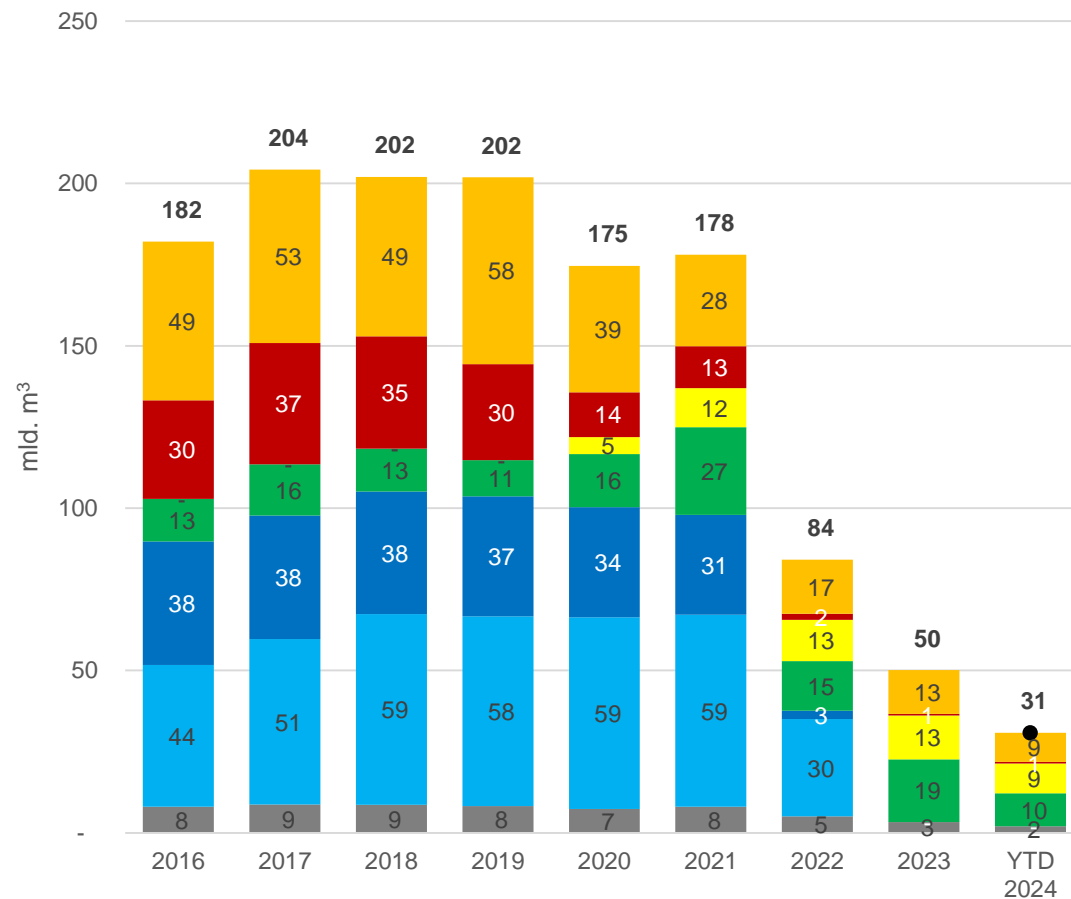

Európska bilancia – ruské toky ZP do Európy

Európska spotreba plynu

Ruské toky ZP do Európy

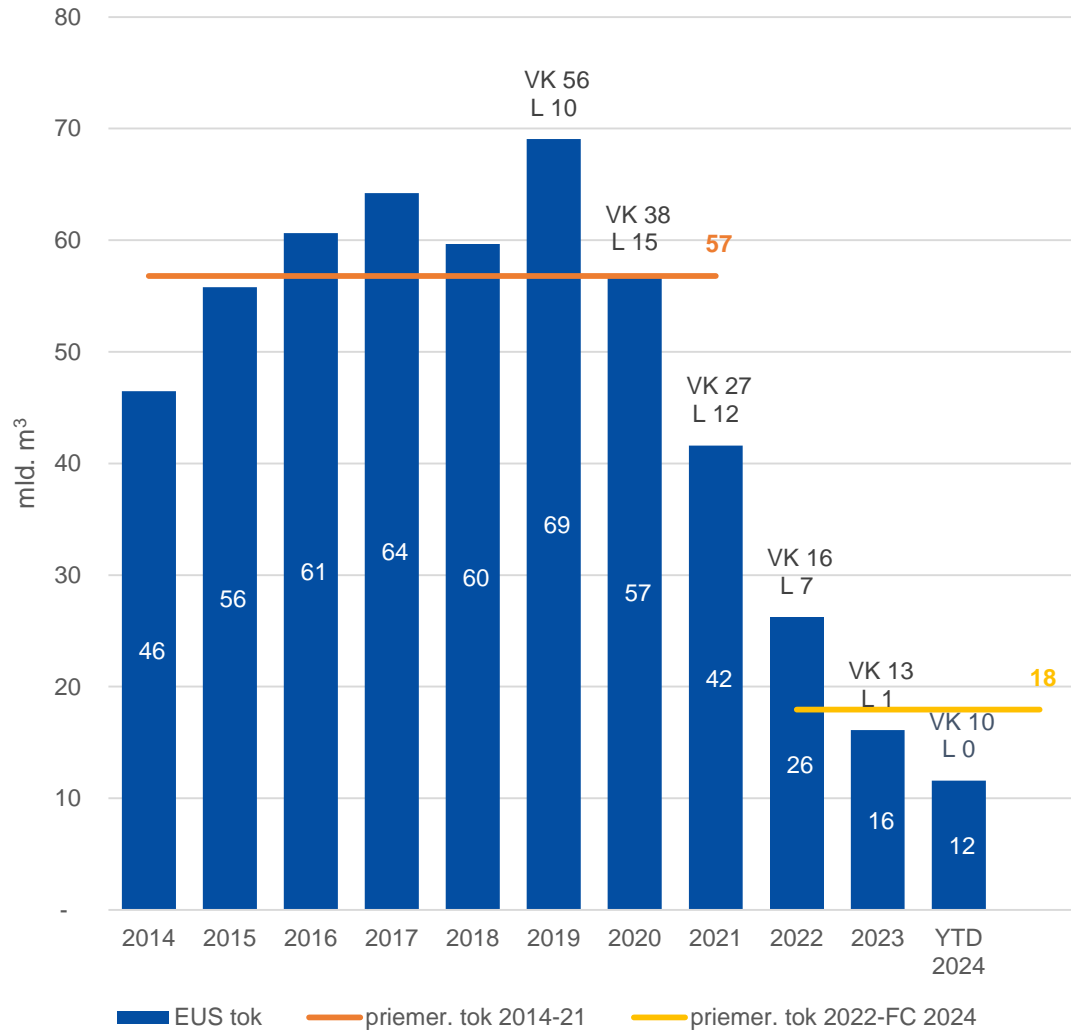

- Blatik + ostatné
- Nord Stream 1
- Yamal
- Blue Stream a Turk Stream 1
- Turk Stream 2
- Veľké Kapušany
- UA koridor (bez VK)

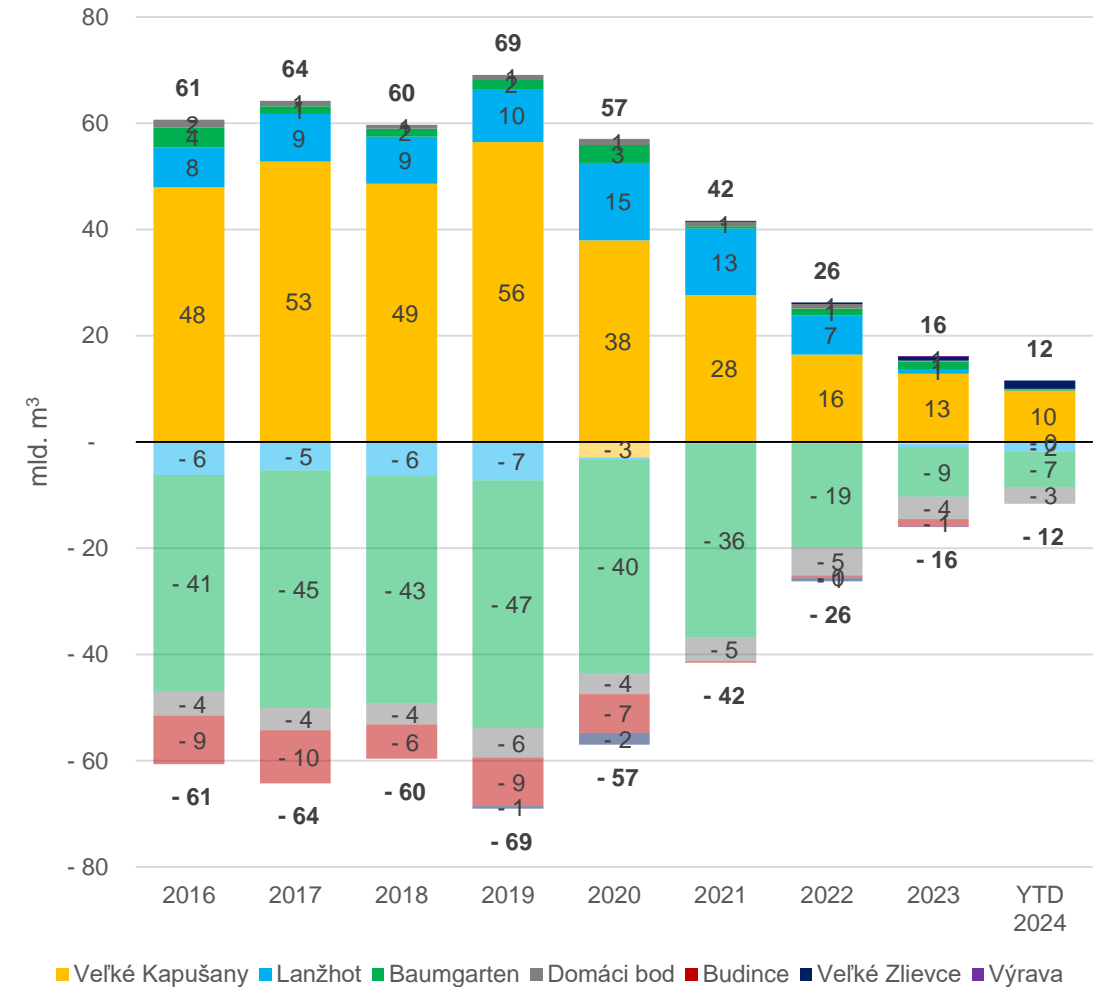
■ Produkcia ■ Nórsko ■ S. Afrika ■ Ostatní (AZ, IR) ■ LNG ■ Rusko ■ Zmena zásob. ◆ Spotreba

Zmena vyťaženia plynovodov EUSTREAMU

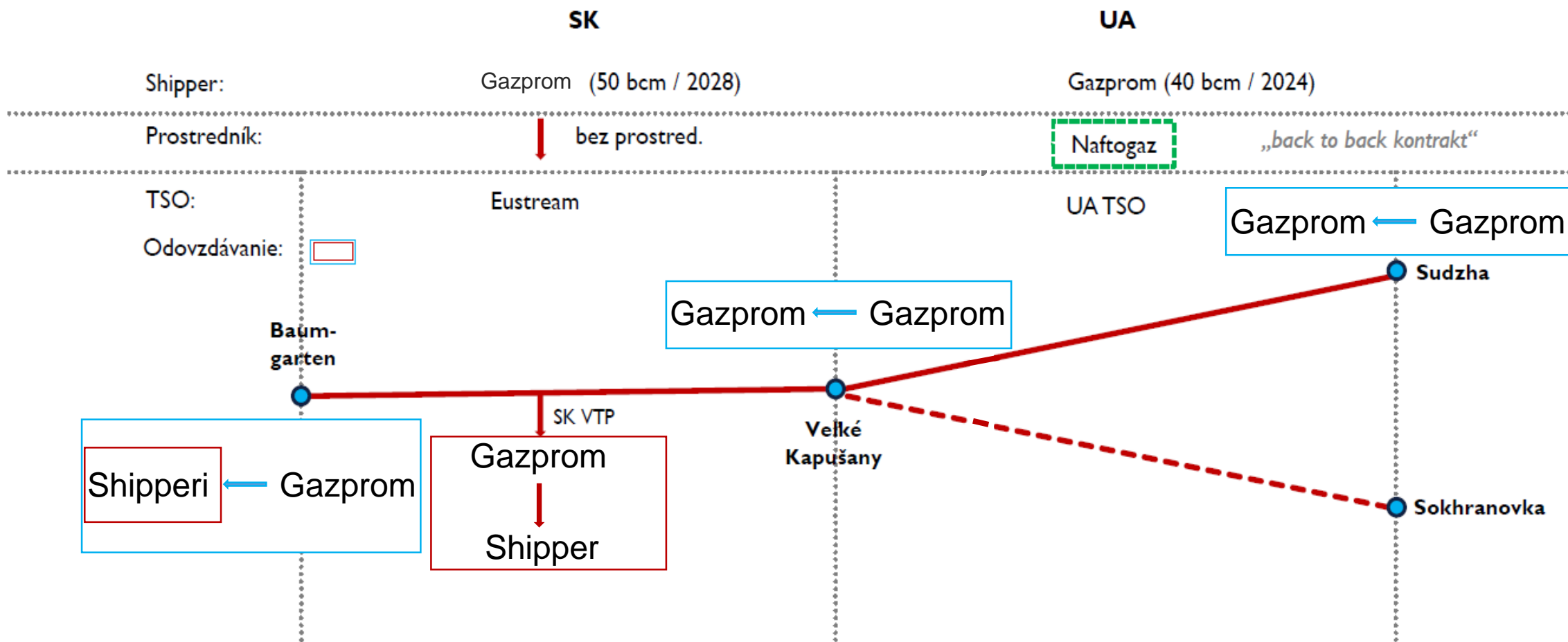
EUSTREAM preprava ZP

Toky ZP na vstupných a výstupných tranzitných bodoch EUSTREAMU

Súčasný stav prepravy zemného plynu z Ruska

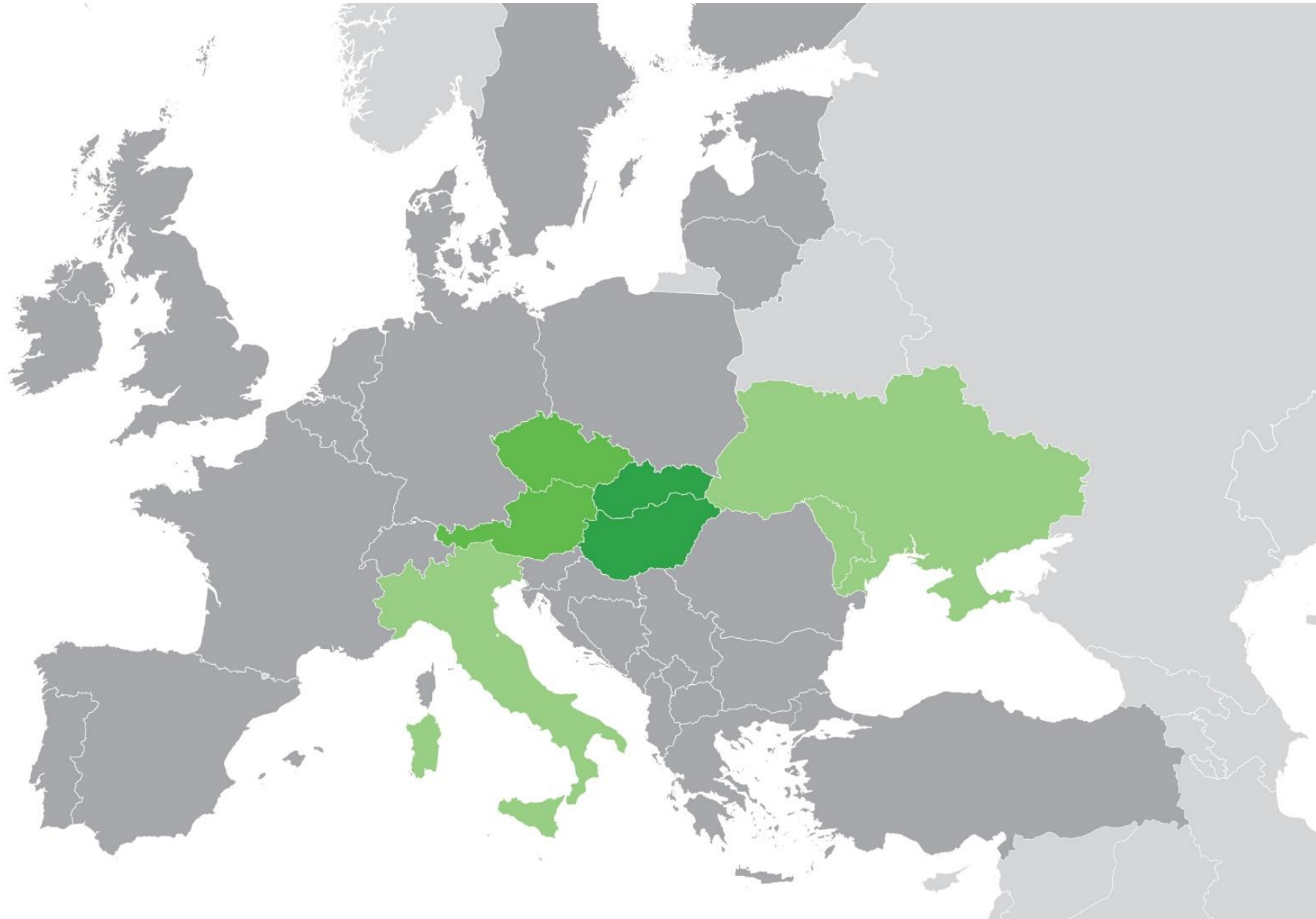

Potenciál EUSTREAMU na prepravu

Vďaka strategickým rozhodnutiam o investíciách do rozvoja siete je dnes EUSTREAM schopný zabezpečovať prepravu zemného plynu v akomkoľvek smere v rámci strednej a východnej Európy.

Potenciálne toky ZP pre EUSTREAM

Prepojovací plynovod Poľsko – Slovensko

Prepojenie Baltského mora (LNG terminál Świnoujście) s Jadranským (LNG terminál Krk)

- Prepravná kapacita
 - 5,7 mld. m³/rok z SK do PL
 - 4,7 mld. m³/rok z PL na SK(s možnosťou ďalšieho navýšenia)
- Zdroje ZP pre SR a CEE:
 - LNG terminál Świnoujście
 - Baltic Pipe
- Komerčná preprava zatiaľ len v malom objeme v smere zo Slovenska do Poľska.
- Impulzom pre prepravu v smere z PL do SR by bolo rozšírenie kapacít LNG termiálov v Baltskom mori (FRSU terminál Gdansk)

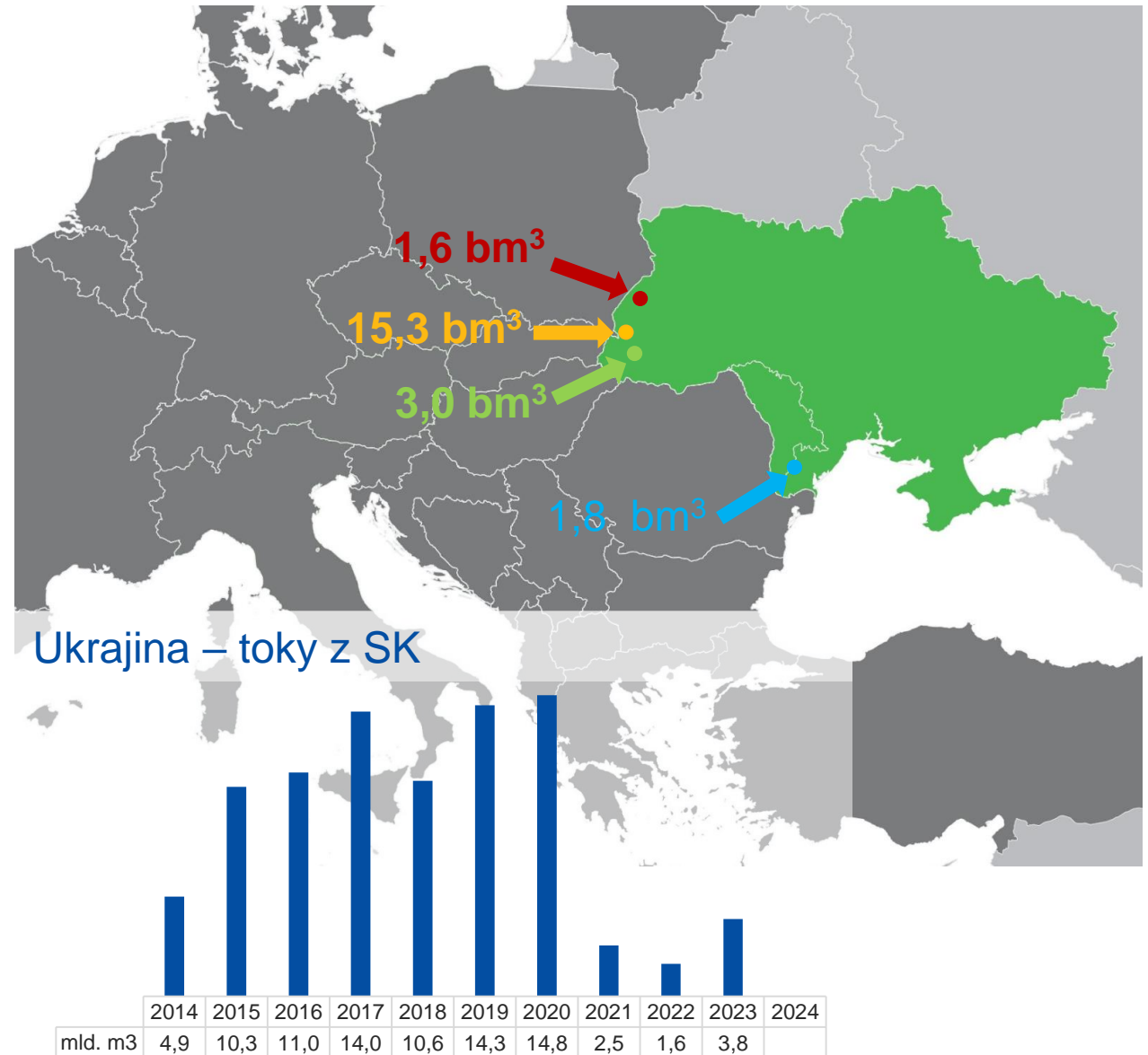
SK-UA (potenciálne toky)

Potenciál SK-UA

- Prepojovací bod Budince predstavuje **najväčšiu pevnú technickú kapacitu** pre toky z EÚ na Ukrajinu (dopyt je znížený v dôsledku vojny)
- V 2022 Eustream zmenil celú prerušiteľnú kapacitu na exit Bud na pevnú; SK-UA: 42 mil. m³/deň (15,3 mld.m³/deň)

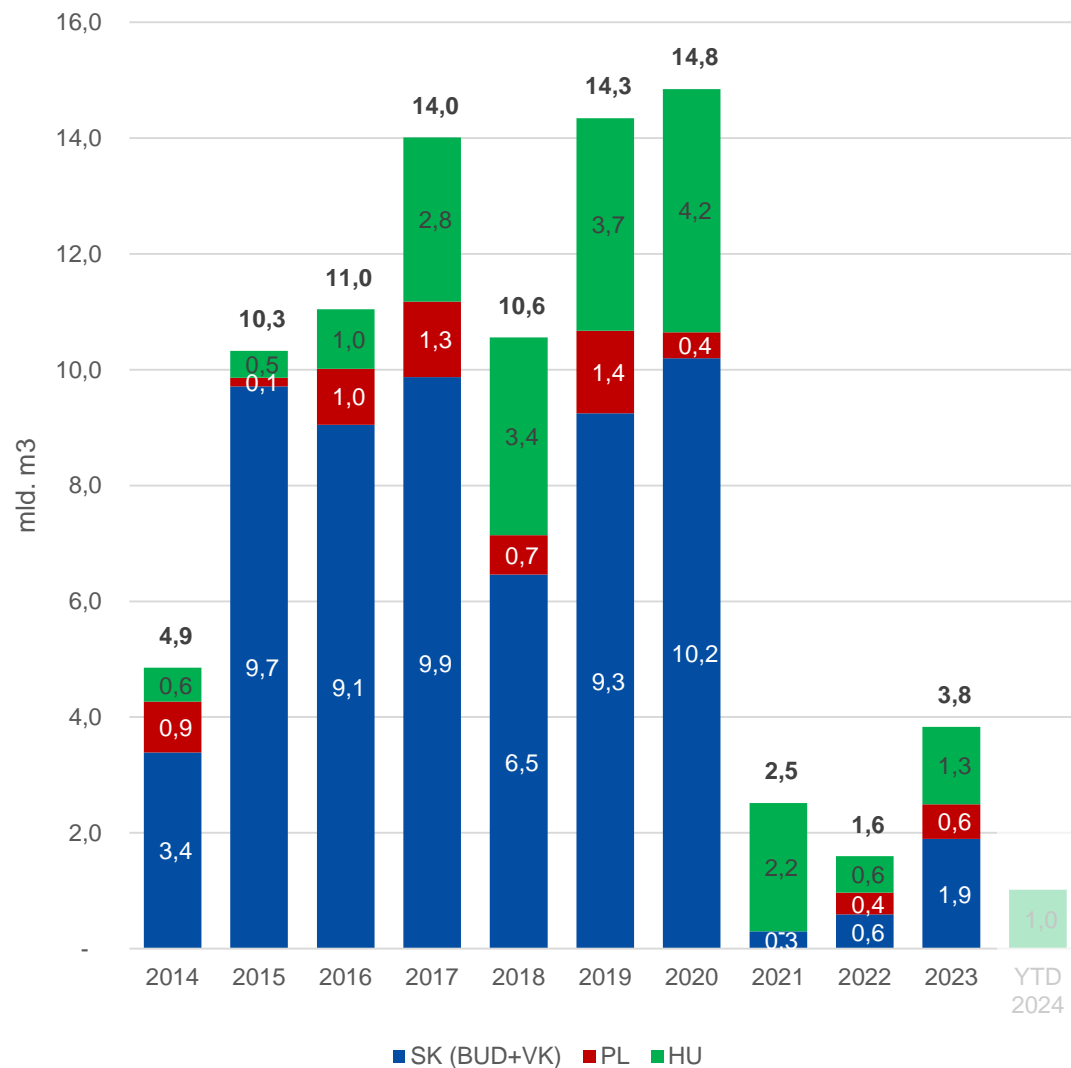
Potenciál UA-SK

- Entry VK 67,2 mld.m³ (+ 6,2 mld.m³ entry Budince)
- Prepoj EÚ a ukrajinských UGS + ambícia UA zvýšiť domácu ťažbu a stať sa čistým exportérom ZP (ohrozené v dôsledku vojny)

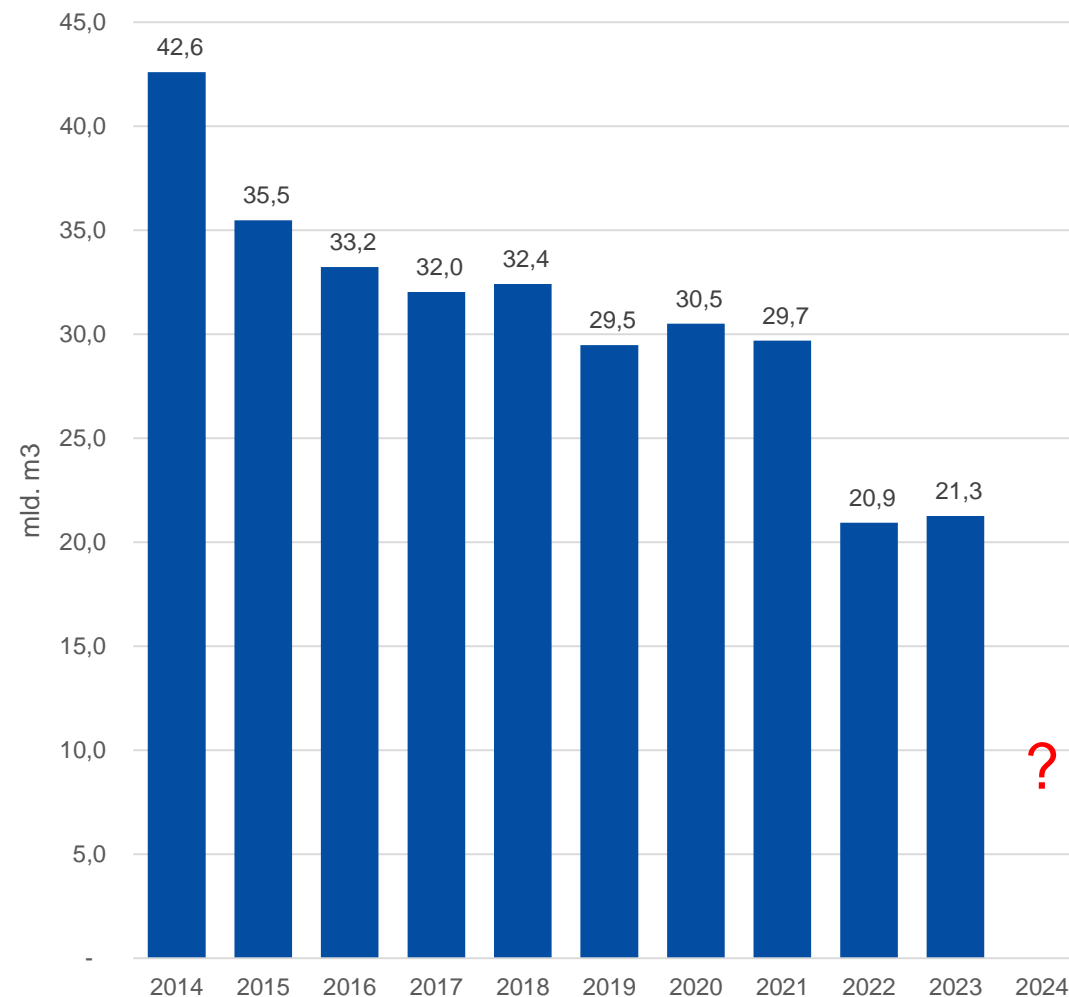

Ukrajina – import plynu z EÚ

Ukrajina - import plynu z EÚ

Ukrajina - spotreba zemného plynu

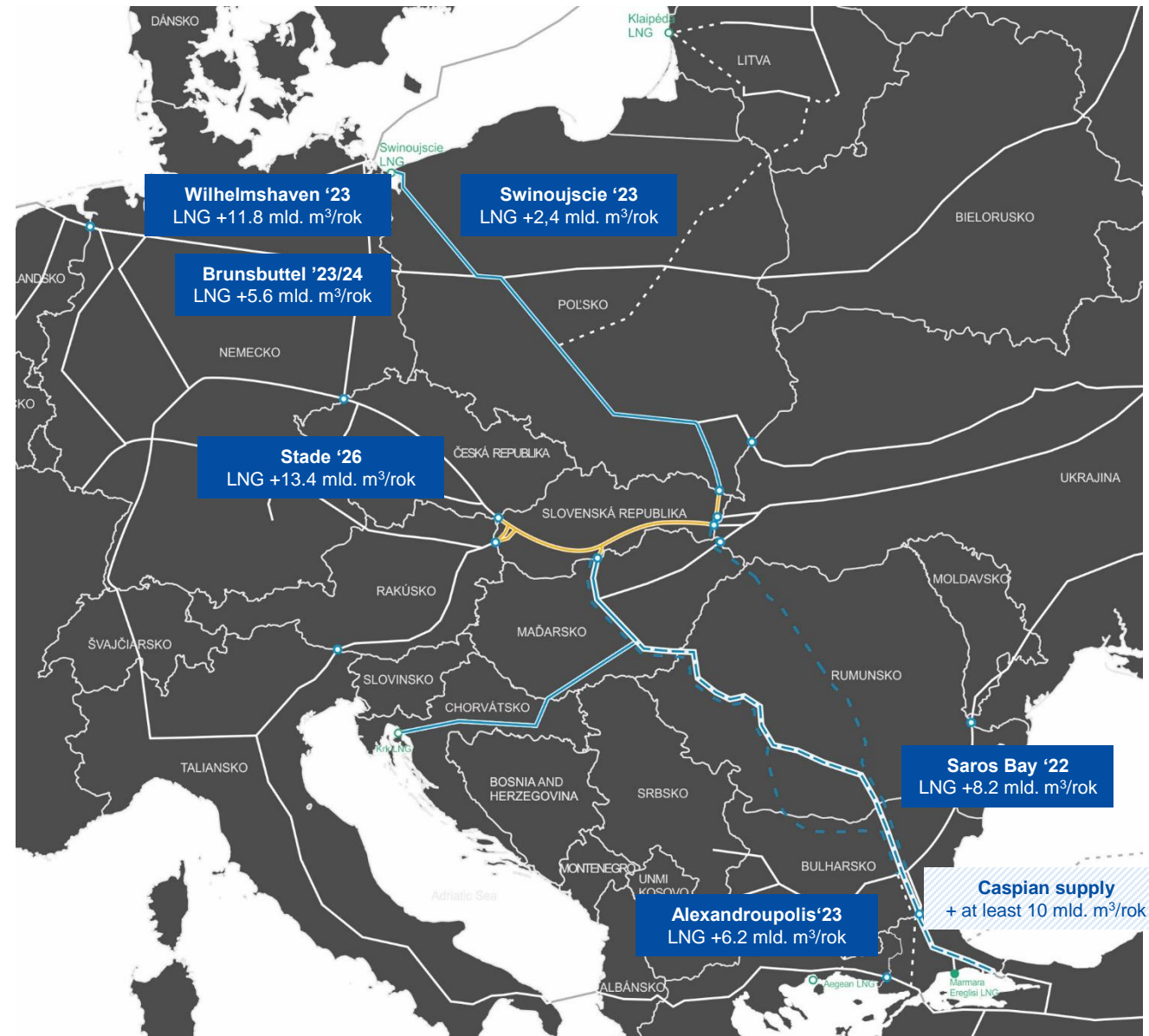
Vertikálny koridor – prepojenie s LNG v Grécku

- Slovensko, spolu s Ukrajinou a Moldavskom, sa podpisom memoranda o porozumení pripojili v januári 2024 k iniciatíve Vertikálny koridor
- Spoločná iniciatíva TSOs z GR, BG, RO, UA, MO a SK
- Príležitosť na dovoz plynu z gréckych LNG terminálov
- Vo výročnej aukcii zatiaľ nebol preukázaný relevantný dopyt.
- Súčasné **kapacity z HU do SK** sú z väčšej časti vypredané, no našli sme technické riešenie, ako kapacitu **navýšiť o ďalších takmer 0.9 mld.m³/rok.**

Importný koridor **KASPIK** (Solidarity String)

- Iniciatíva **Bulgartransgaz, Transgaz, FGSZ a EUSTREAM** zameraná na rozvoj dovozu ZP z Azerbajdžanu
- Cieľom projektu je pri minimálnej úprave prepravnej siete zabezpečiť importnú trasu pre dodávky zemného plynu z Azerbajdžanu v predpokladanom objeme **do 5 mld. m³/ rok.**
- V r. 2024 zatiaľ chýbal na danej trase záväzný dopyt, no do budúcnosti by toto riešenie mohlo výrazne prispieť k diverzifikácii zásobovania CEE.
- V prospech trasy hovorí MoU medzi EK a AZ z 18. júla 2022 o strategickom partnerstve v oblasti energetiky.
- Projekt je podporený aj medzivládny memorandom z 25. apríla 2023 podpísaným zástupcami vlád Bulharska, Rumunska, Maďarska, Slovenska a Azerbajdžanu.

EASTRING – obojsmerné prepojenie Turecka a CEE

- Priame obojsmerné prepojenie medzi rozvinutými plynárenskými trhmi v EÚ a turecko-bulharskou hranicou – regiónom s prístupom k mnohým významným zdrojom zemného plynu.
- V súvislosti so **zmenou situácie** na trhu so zemným plynom v posledných rokoch **oživujú diskusie o preprave v smere z juhovýchodnej Európy**.
- **Eastring ponúka riešenie**, ako umožniť prístup k LNG terminálom v Turecku a Grécku a tiež rozvinúť prepravu plynu z Azerbajdžanu, prípadne nových ložísk v Čiernom mori.
- Základné fakty:
 - 1 208 km plynovod medzi Tureckom a Slovenskom (BG, RO, HU, SK)
 - Kapacita 20 bcm/rok, rozšíriteľná na 40 bcm/rok.
 - Pred-FID; dokončená štúdia uskutočniteľnosti; podpora v sérii medzištátnych a korporátnych MoU

EUSTREAM – vstupná brána pre H₂

- Systém paralelných potrubí umožní vyčleniť najmenej jednu líniu pre prepravu čistého vodíka (H₂ Infrastructure – Transmission Repurpose)
 - 02/2024: **IPCEI status** – zrealnenie možností získavania grantov (SR, EÚ)
 - **Slovak Hydrogen Backbone** – žiadosť o NFP zo systému **CEF**
- Sme súčasťou iniciatívy **European Hydrogen Backbone**
- **H₂ blending** – príprava siete na vmiešavanie vodíka do prepravovaného zemného plynu
- **Výroba zeleného vodíka** (pre vlastnú spotrebu na kompresorových staniciach)

